Trupulleikarnir útsettir

Peningastyrkurin eigur bert at vera til foreldur, sum fáa skrivliga váttan frá arbeiðsgevara um longt barnsburðarfarloyvi, sigur Felagið hjá foreldrum at smábørnum í Havn

TURIÐ KJØLBRO

Felagið hjá foreldrum at smábørnum í Havn mælir harðliga ímóti, at barnastyrkur verður samtyktur, tí tað loysir ongar trupulleikar, men bara útsetur teir í eina tíð.

Í áheitan til trimannanevndina hjá Tórshavnar býráð, ið skal taka sær av barnastyrkinum, sigur felagið, at tað er samt við Katrini Dahl í, at fyrimunirnir eru nógvir bæði fyri móðir og barn við at tey kunnu verða heima longst møguligt. Men nógv eru í teirri støðu, at tíðin saman við tí nýfødda barninum, verður merkt av ótta og tvá um, hvør skal taka sær av tí, tá ið farloyvið er av. Hóast bíðað verður til barnið er 9-12 mánaðar gamalt, eru tey fá, sum hava fingið ansingarplássið.

Tvær nýdugi at barnið fer ... »svartað« fyribilsloysn, har eingin hevur eftirlit við, hvat fer fram. Loysnin kann sigast upp dag frá degi og ongin er at taka yvir um ansingarmamman er sjúk o.s.fr.

Tá ið barnið er umleið hálvt ár er tað í kapping við onnur børn í sama aldri um tey ansingarpláss, sum á hvørjum ári verða til taks. Hesi pláss verða býtt út eina ferð um árið. Fær barnið ikki ansingarpláss tá, vísir tað seg at vera sera torført yvirhøvur at fáa nakað pláss. Bert um annað barn í sama aldri fer úr ansingarskipanini gevur tað pláss til eitt eldri barn.

Tá ið uppskotið um peningastyrk kortini verður samtykt fram um eina varandi loysn, má minsta krav til peningastyrkin vera, at bert foreldur, sum fáa skrivliga váttan frá arbeiðsgevara um longt barnsburðarfarloyvi, fáa henda stuðul.

Felagið heitir á trimannanevndina um skjótast at útvega eitt yvirlit yvir, hvussu nógv foreldur taka av stuðlinum. So verður greitt, hvussu stórur partur av játtanini verður nýttur.

Vísir tað seg, at allur peningurin ikki verður nýttur, heitir felagið á nevndina at útvega eitt nýtt uppskot til komandi býráðsfund, sum byggir á kostnaðarmetingina. Restin av játtanini kann nýtast til onkra varandi loysn, t.d. itøkiliga uppskotið viðvíkjandi útveganan av fleiri vøggustovuplássum á Argjum ella til Sjónleikarhúsið.

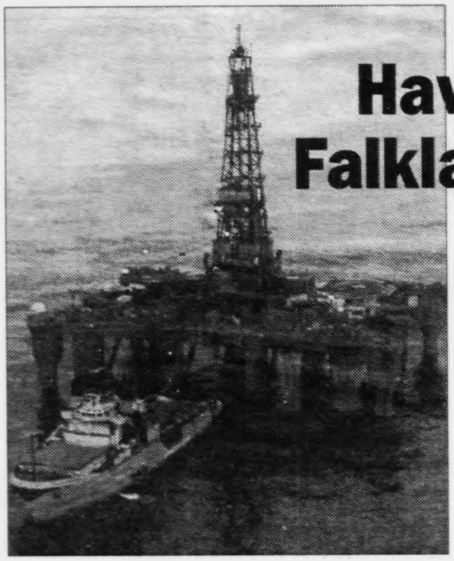

Eftir at hava borað í bert tvær vikur:

Hava funnið olju á Falklandsoyggjunum

JAN MULLER

Eitt oljusamtak við amerikanska felagnum, Amerada Hess á odda, hevur rakt við olju norðan fyri Falklandsoyggjarnar í Suðuratlantshavinum. Eftir at hava borað við boripallinum Borgny Dolfin í bert tvær viku er rakt við olju. Hetta verður mett sum einki minni enn ein sensatión, tí hetta er fyrstu ferð, at tað verður borað eftir olju í hesum nýggja økinum.

Sambært bretska blaðnum Daily Mail í gjár eru útlit til at teir 2100 íbúgvararnir á Falklandsoyggjunum eftir eini nátt gerast multimilliarderar. Hóast talan enn bert er um smærri mongdir av olju, so verður mett, at tað liggja stórar oljugoymslur longur niðri í undirgrundini. Sammett við leiting eftir olju í t.d. Norðsjónum, so gekk tað har drúgv tíð frá tí at byrjað varð at borað til olja varð funnin.

Metingar vísa, at oljugoymslurnar, sum liggja í undirgrundini, kunnu hava eitt so mikið høgt virði, at talan verður um inntøkur frá royalities og skatti uppá 200 milliardir kr.

Hóast Falklandsoyggjarnar hoyra til Bretlands, so hava tær eitt slag av heimastýri, sum ger, at í hvussu er helvtin av øllum inntøkunum frá oljuni fer til íbúgvararnar.

Tað merkir, at talan kann verða um 50 mill. kr. til hvønn íbúgva á Falklandsoyggjunum skrivar Daily Mail. Bretland fer so at krevja ein part av oljuinntøkunum, nú landið hvør ár brúkar meira enn 700 mill. kr. til verjuna av oyggjunum móti møguligum álopi úr Argentina, sum framvegis ger krav uppá oyggjarnar.

Tíðindini um at olja er funnin við Falklandsoyggjarnar varð væl móttikin á gjaldoyramarknaðinum í London. Virðið á partabrøvunum hjá Desire Petroleum, sum er tað lokala oljufelagið á Falklandsoyggjunum og sum er við í oljusamtaki við 20%, fóru straks upp frá 34p til 209 p.

Meinlíkt Føroyum

Hóast Falklandsoyggjarnar liggja sera langt frá Føroyum er greitt, at her finnast nógvir paralellir, sum oljufeløg fylgja við spenningi. Eitt nú er talan um eitt heilt nýtt øki, har tað verður borað fyri fyrstu ferð. Talan er um eitt lítið oyggjaland við fáum íbúgvum eins og í Føroyum. Og talan er um øki, sum oljufeløgini hava stórar vónir til.

Niels Sørensen, stjóri í føroyska oljufelagnum Føroya Kolvetni, sigur, at oljufundið við Falklandsoyggjarnar eigur at fáa føroyingar at rakna við eisini. -At tað bert kunnu ganga 14 dagar, frá tí at borað verður fyrstu ferð, til olja verður funnin, er nakað, sum vit føroyingar eisini skulu leggja okkum í geyma. Hetta vísir, hvussu umráðandi tað er at verða fyrireikaður uppá ein slíka oljukollvelting, ið kann koma frá degi til dags sigur hann.

Føroya Kolvetni hevur serstaka orsøk til at fylgja væl við, hvat hendir á Falklandsoyggjunum, tí felagið samstarvar við Desire Petroleum, oljufelagið hjá Falklandsbúgvum. -Vit hava roynt at finna fram til, hvussu hetta felagið arbeiðir saman við einum útlendskum oljusamtaki, fyri harvið at kunna brúka hesa vitanina her heima hjá okkum sjálvum, sigur Niels Sørensen, sum ikki dylur fyri, at Føroya Kolvetni í løtuni er í ferð við at finna sær eitt oljusamtak at arbeiða saman við á føroyskum øki.

Tað er annars ikki bara við gleði, at íbúgvararnir á Falklandsoyggjunum taka ímóti einum oljuævintýri. At oyggjarnar bráddliga gerast so ríkar kann fáa ilt í aftur argentinar, sum ikki hava slept kravinum til Falkland.

Eisini bera íbúgvar ótta fyri, hvussu oljan kann fáa óhepnar fylgjur fyri tað sera ríka djóralívið kring oyggjarnar. Oyggjarnar eru eitt paradís fyri pinguinir, kóp og nógv onnur sjáldsom djóraslǿg.

Eins og føroyingar hava Falklandsbúgvar eisini seyðin í sínum skjaldramerki

Falkalandsoyggjarnar eru í mongum meinlíkar Føroyum. Vit síggja bretska ríkisumboðsmannin í oyggjunum í búna, sum er ikki er ókendur í Føroyum

Eingin vandi við sildini

– og føroyingar hava alt at vinna við, at stovnurin er so stórur sum gjørligt, sigur Hjalti í Jákupsstovu, stjóri á Fiskirannsóknarstovuni, sum júst er afturkomin av kanningarferð við »Magnusi Heinason«

ÓLAVUR Í BEITI

Ísland og Føroyar hava júst kannað vestara økið av Norðhavinum, og Noreg og EF eystara økið, og nú eftir kanniningina, vísir tað seg, at nógv minni er av sild í føroyska økinum enn undanfarin ár.

Hjalti í Jákupsstovu, sum var við »Magnusi Heinason« nú kanningin var gjørd av sildini, sigur, at sambært norðmonnum var fitt at siggja av sild eystanfyri 0 stig og norðureftir, og sjógvurin var heitur og nógv æti eisini.

Ætt vestanfyri

– Sjógvurin er eisini heitur vestanfyri og æti í sjónum, men sildin er ikki komin, og ein av frágreiðingunum er tann, at hon flytur ikki hendavegin, tá æti er eystanfyri.

– Hini árini, tá sildin er komin vestureftir í apríl-mai, hevur sjógvurin verið kaldari eystanfyri og lítið æti, men um hetta er øll frágreiðingin, vita vit ikki, sigur stjórin á Fiskirannsóknarstovuni.

Eingin vandi enn

Spurdur, um nakar vandi er við sildini, sigur Hjalti í Jákupsstovu, at tað er tað ikki. Sildin er ikki uppfiskað, men føroyingar hava alt at vinna við at stovnurin er so stórur sum gjørligt.

– Vit mugu virka fyri at heildarkvotan verður nakað minni enn tey 1.3 mió. tonsini tilsamans, sum hon er nú, og hetta havi eg víst á fleiri ferðir fyrr, sigur stjórin á Fiskirannsóknarstovuni.

Stórur gýtingarstovnur

Sildin gýtur fram við norsku strondina og jú størri gýtingarstovnurin er, jú meiri sild kemur hendavegin at leita sær eftir føði, og tess meiri verður av henni. So einkult kann tað sigast, og tó so satt.

Hjalti í Jákupsstovu vísir á, at gýtingarstovnurin má ikki fara niður um 2.5 mió. tons, tí tá kann skjótt vandi verða á ferð. Gýtingarstovnurin er fleiri milliónir tons nú hava kanningar víst.